

«Про встановлення факту цензури»: краудфандингова кампанія

«Які смисли і значення утворюються в конкретній ситуації, залежить від результатів схвалених суджень. Судження, у розумінні Ханни Арендт, проводить розрізнення, що зумовлено нашим ставленням або нашою позицією щодо чогось. А також судження мають суспільне значення і перформативну силу: в судженні я визнаю суспільний статус об'єкта, я формую подальші можливості дії – свої й інших – по відношенню до певного об'єкта».

«Передмова», Метод Фонд, 2016

Метод Фонд ініціює краудфандингову кампанію на підтримку судового процесу щодо визнання цензури, на визначення поняття цензури та освітню програму з правової обізнаності творчих працівників.

У 2013 році в переддень відкриття виставки «Велике і Величне» в музейному комплексі «Мистецький Арсенал» настінний розпис художника Володимира Кузнецова «Коліївщина: Страшний суд», створений для цієї виставки, був замальований чорною фарбою за розпорядженням директорки музейного комплексу Наталії Заболотної. Виставка була присвячена святкуванню 1025-ї річниці хрещення Русі й супроводжувалася офіційними заходами.

У 2015 році Володимир Кузнецов розпочав тривалі судові процеси на захист свого права на свободу висловлювання. Його останній позов до «Мистецького Арсеналу» та Наталії Заболотної стосується визнання акту цензури, порушення авторських прав та моральної компенсації за ці порушення. У лютому 2018-го судом було винесено ухвалу про закриття провадження щодо визнання акту цензури за цим позовом. Наразі подана апеляція на рішення суду про закриття справи.

Заборона для показу і знищення роботи В. Кузнецова «Коліївщина: Страшний суд» є цензурою. Цей випадок став смислотворчим для численних дискусій у культурному полі України. Право на свободу думки і слова, на вільне висловлювання своїх поглядів і переконань гарантоване Конституцією України, проте вирішення конфлікту в правовому полі показало, що в чинному законодавстві України немає ясно визначеного поняття «цензура» та недостатньо окреслена відповідальність за вчинення дій із метою цензури.

Відсутність законодавчого визначення цензури та невизнання конкретного випадку актом цензури ризикує перетворитися на механізм заборони, що дозволить чиновнику/-ці або директору/-ці будь-якої культурної інституції не допустити до показу або навіть знищити будь-який для нього/неї не зрозумілий або неоднозначний мистецький твір.

Метод Фонд ініціює програму солідарних дій, першим етапом якої буде фінансова і публічна підтримка судового процесу щодо визнання факту цензури та визначення терміну «цензура»

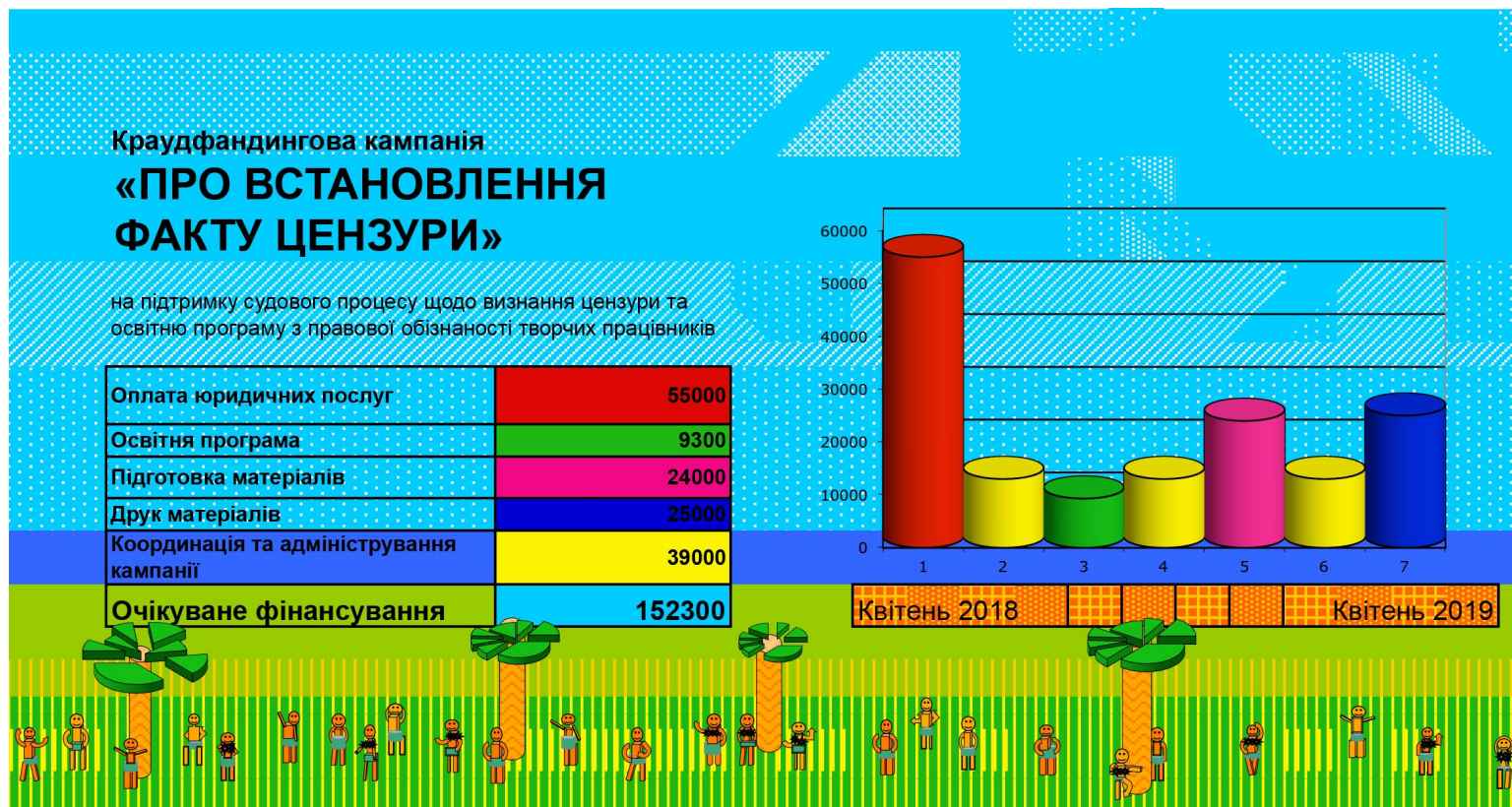
у правовому полі.

Другим, рівночасним етапом має стати підготовка онлайн та друкованих видань, серії публічних лекцій та практичних семінарів для формування правової обізнаності творчих працівників. Ми плануємо зібрати та проаналізувати випадки цензури та епізоди порушення прав творчих працівників/-ць. Також ми вдосконалюватимемо шляхи захисту прав, зокрема розробимо типові контракти між творчими працівниками/-цями і державними та приватними культурними інституціями.

Ми пропонуємо громадськості долучитися до цієї краудфандингової кампанії.

На що підуть зібрані кошти:

- – Оплата юридичних послуг (пов'язаних із розглядом судової справи Володимира Кузнецова проти музейного комплексу «Мистецький Арсенал» та його колишньої директорки Наталії Заболотної: справа № 757/29202/17-ц).
- – Підготовка матеріалів з правової обізнаності творчих працівників (онлайн та друковані видання).
- – Підготовка і проведення освітньої програми (лекції, практичні семінари).
- – Координація та адміністрування проекту.

[Детальний бюджет](#)

Як підтримати:

Ви можете підтримати кампанію:

- – зробити благодійний внесок на будь-яку суму
- – надати для продажу мистецьку роботу (вартість роботи до 10 000 грн)
- – купити мистецьку роботу, передану на підтримку кампанії
- – долучитися до укладання і друку матеріалів з правової обізнаності творчих працівників
- – долучитися до підготовки і проведення освітньої програми
- – розмістити банер або іншу інформацію кампанії на вашому ресурсі

[Про історію справи художника В. Кузнецова](#)

[Хід кампанії у блозі](#)

Із додаткових питань пишiть на скриньку Метод Фонду: methodfund@gmail.com

[Метод Фонд](#) – незалежна, некомерційна організація, метою діяльності якої є розвиток

сучасного мистецтва та культури в Україні шляхом ініціації наукових, освітніх та виставкових проектів.

[Прес-реліз англійською](#)